

Veiksmīgiem sporta pasākumiem!

- Ilgtspējīgas rīcības pamatprincipi

Veiksmīgiem sporta pasākumiem!

- Ilgtspējīgas rīcības pamatprincipi

- » Mūsdienu sabiedrībā daudzām darbībām par priekšnoteikumu kļūst ilgtspējīgas rīcības prakse. Jūtams un novērojams, ka pieaug iedzīvotāju, sponsoru, sporta organizāciju un valstu valdību pieprasījums rīkoties progresīvi. Ja esat iesaistīts pasākuma plānošanā, šis jums būs piemērots rīks.
- » Sportam ir svarīga nozīme mūsu ceļā uz labāku nākotni. Sporta pasākuma organizatoram mūsdienās ir paredzēts iekļaut ilgtspējīgu vides un sociālo praksi savā piedāvājumā, plānošanā un, protams, pašā pasākuma rīkošanā un veiksmīgā tā norisē.
- » Šie veiksmīga sporta pasākumu pamatprincipi ir izstrādāti, lai, organizējot pasākumu, palīdzētu uzlabot tā ilgtspējības potenciālu un sniegt ieguldījumu ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā, tādējādi radot reālas izmaiņas.
- » Neatkarīgi no tā, vai tas ir liels starptautisks vai mazāks valsts mēroga turnīrs, sporta pasākumu plānošanā un rīkošanā vienmēr ir nepieciešama ilgtspējīga pieeja.

Kas ir ilgtspējīgs sporta pasākums?

Funkcionējot tādās sarežģītās sistēmās kā planēta un sabiedrība, vitāli svarīgi ir dažādiem jautājumiem pieiet ar vienotu pieeju, lai mēs būtu radoši un veiksmīgi.

Iedomājieties, ja futbola komandai nav kopīga priekšstata par to, kā gūt panākumus laukumā vai neizdodas vienoties par pamatprincipiem pirms spēles sākuma. Ja komandas spēlētāji nespēj vienoties arī par kopīgu taktiku spēles noteikumu ietvaros, tad diez vai tā tiktu uzskatīta par jēgpilnu spēli – pat tad, ja katrs spēlētājs individuāli būtu ārkārtīgi talantīgs, viņš nespētu sadarboties, sazināties vai radīt gudrus risinājumus. Iedomājieties, ja to attiecinām uz planētu un sabiedrību kopumā – kādi ilgtermiņā būtu mūsu dzīves apstākļi un cilvēces iespējas izdzīvot?

Ar kopīgiem noteikumiem un kopīgu priekšstatu par to, kā izskatās veiksmīgs sporta pasākums, mums ir iespēja sadarboties un izstrādāt efektīvas stratēģijas. Mēs zinām, ka komandā visiem ir jāspēlē katram sava loma. Ja visi cenšas sasniegt mērķi, kas ir kopīgs, tad uzvarēt ir daudz vieglāk.

Zinātniskos argumentos balstīta ilgtspējīga sporta pasākumu definīcija:

Ilgtspējīgi sporta pasākumi iedvesmo daudzveidībai, vienlīdzībai un fiziskai aktivitātei mūža garumā. Šādi sporta pasākumi ir veiksmīgi gan sociāli, gan ekoloģiski, gan finansiāli.

Tie tiek organizēti pārredzami, kā arī veicina veselīgu dzīvesveidu, iespēju nodrošināšanu, mācīšanos, kā arī godīgu un jēgpilnu dzīvi visiem – gan vietējiem iedzīvotājiem, gan pasaules mērogā.

Ilgtspējīgi sporta pasākumi efektīvi ilgtspējīgos sporta pasākumos efektīvi tiek izmantoti atjaunojamie energoresursi, metāli un minerāli kas ir plaši pieejami dabā, bioloģiski noārdāmas ķīmiskās vielas un resursus no labi apsaimniekotām zemēm, okeāniem un mežiem. Rezultātā šāda pieeja vairs netraucē planētas spējai nodrošināt mums jaunus resursus un saglabāt dzīvību visās tās formās.

Ceļš uz pilnībā ilgtspējīgiem sporta notikumiem var šķīst garš, bet tas ir unikāls faktors sporta panākumiem, ko kopā mēs realizēsim.

Turpiniet lasīt vairāk 12.lapaspusē.

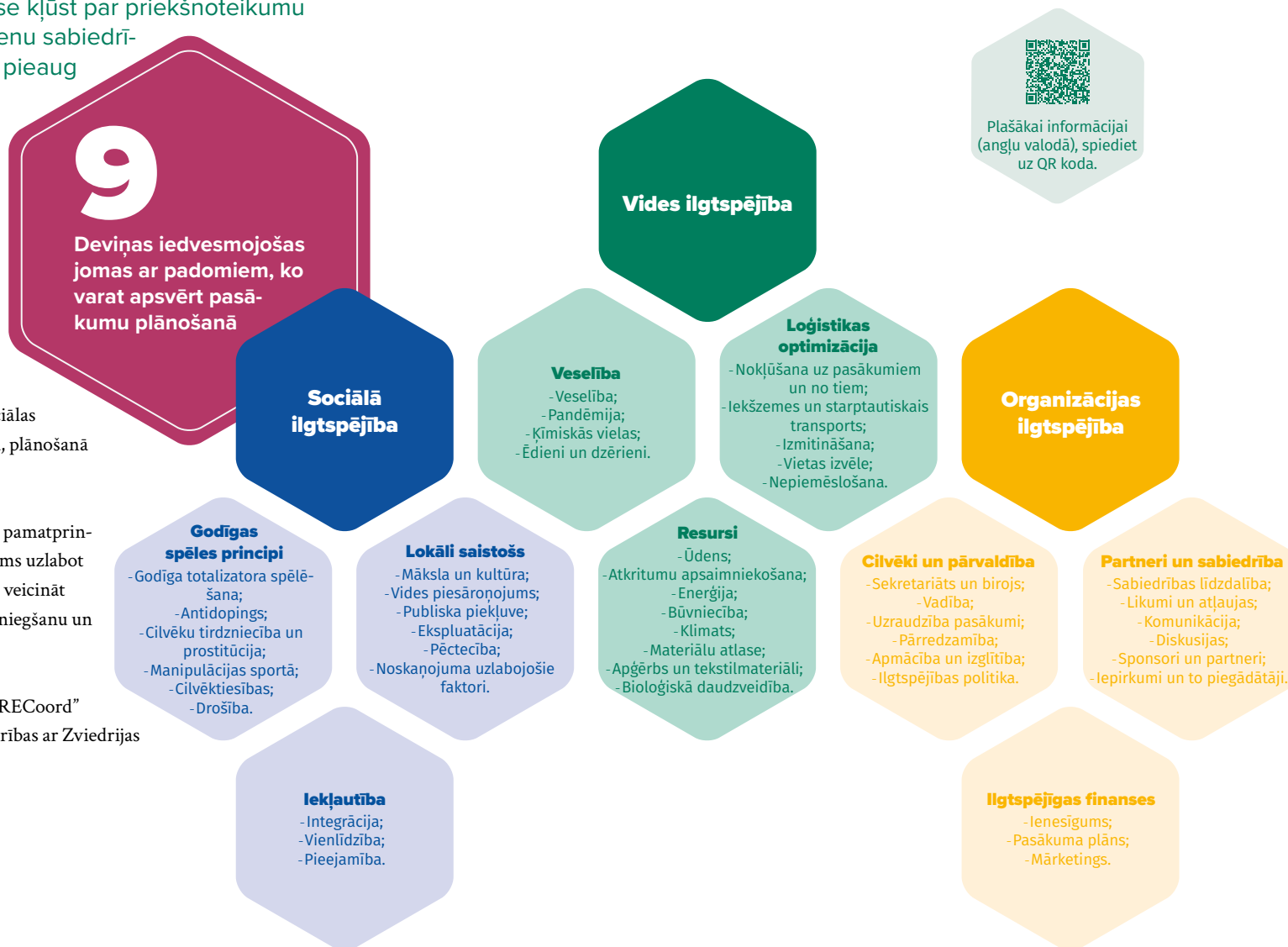
Veiksmīgiem sporta pasākumiem

Ilgtspējīga rīcības prakse kļūst par priekšnoteikumu visām darbībām mūsdienu sabiedrībā, un mēs redzam, ka pieaug iedzīvotāju, sponsoru, sporta organizāciju un valdību pieprasījums rīkoties progresīvi.

Sportam ir svarīga nozīme mūsu ceļā uz labāku nākotni. Šodien jums – kā sporta pasākumu organizatoram – ir jāiekļauj ilgtspējīga vides un sociālās rīcības prakse savā piedāvājumā, plānošanā un praksē.

Šie veiksmīgu sporta pasākumu pamatprincipi ir izstrādāti, lai palīdzētu jums uzlabot jūsu rīkotā pasākuma ilgtspēju, veicināt ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu un panākt reālas pārmaiņas.

Šos padomus un idejas "Baltijas RECoord" projekta ietvaros sniegušas biedrības ar Zviedrijas institūta atbalstu.

Ar ko sākt pasākumu rīkošanu?

Darbs sākas jau pasākuma rīkošanas konkursa laikā un turpinās tā sagatavošanas un īstenošanas posmā. Svarīga ir notikumu pēctecība un atbalstošs tās informatīvais nodrošinājums.

Pamācības par to, kā glābt planētu un sabiedrību, parasti ir garas un nepraktiskas. Efektīva pieeja ietver jūs un organizācijas komandu, kas apspriež kopīgu jūsu pasākuma redzējumu – ja tas atbilst iepriekšminētajai definīcijai (1. lpp.).

Kā iedvesmas avots, lai apspriestu ilgtspējīga pasākuma aspektus, ko būtu vērtīgi izdiskutēt, ieteicama Zviedrijas Sporta konfederācijas publikācija [“Ilgtspējas aspekti sporta pasākumos”](#). Dokumentā šie aspekti ir sagrupēti sadaļās “vides ilgtspējība”, “sociālā ilgtspējība” un “organizācijas ilgtspējīga”.

1

Izvēlieties tos aspektus, kuros jau esat guvuši labus rezultātus un ar kuriem lepojaties;

2

Izvēlieties dažus aspektus, kas jums šķiet svarīgi sportam un nostādītajam mērķim;

3

Izvēlieties dažus aspektus, ko vēlaties sākt uzlabot.

Sociālā ilgtspējība

Atbildīga totalizatora spēlēšana
Darba apstākļi un cilvēktiesības
Antidopings
Veselība
Integrācija
Vienlīdzība
Pieejamība

Māksla un kultūra
Manipulācijas sportā
Pandēmija
Sabiedrības līdzdalība
Seksuālā tirdzniecība un prostitūcija
Drošība

Vides ilgtspējība

Atkritumu apsaimniekošana
Bioloģiskā daudzveidība un dzīvnieku labturība
Izmitināšana
Vides piesārņojums
Būvniecība
Energija
Iekšējais un ārējais transports
Ķīmiskās vielas
Publiska piekļuve
Klimats

Vietējās sabiedrības vides ietekme
Ēdieni un dzērieni
Materiālu atlase
Nokļūšana uz un no pasākumiem
Vietas izvēle
Ūdens
Ekspluatācija
Apģērbs un tekstilmateriāli
Nepiemēsošana
Noskaņojuma uzlabojošie faktori

Organizācijas ilgtspējība

Pasākuma plāns
Ilgtspējības politika
Iepirkumi un to piegādātāji
Ieinteresēto personu diskusijas
Sekretariāts/birojs
Komunikācija
Likumi un atļaujas
Vadība un pārvaldība

Rentabilitāte
Mārketingis
Uzraudzība un tās turpmākie pasākumi
Sponsori un partneri
Pārredzamība un ziņošana
Apmācība un izglītība

[Uzzināt vairāk >>](#)

Pasākuma rīkošanas konkursa process

Ir ārkārtīgi svarīgi jau pasākumu konkursa pieteikuma izstrādes gaitā sākt ilgtspējīga pasākuma plānošanu un rūpīgi noskaidrot starp visām ieinteresētajām pusēm, kādas ir vēlmes attiecībā uz ilgtspējības aspektiem. Šajā posmā varat arī noteikt un plānot unikālās un progresīvās iniciatīvas, kas jūsu piedāvājumu izcels starp pārējiem konkursa dalībniekiem. Norādiet darbības virzienus, kuros jūsu mērķis un organizācija jau darbojas, un pievienojiet dažas jaunas sfēras, kas papildinās jūsu piedāvājumu.

Ieceliet atbildīgo koordinatoru un mudiniet visus komandas locekļus atbildēt par savas konkrētās jomas ilgtspējas daļu. Pēc tam aplūkojiet piemērus no citām organizācijām, kurus atradīsiet zemāk sadaļā “labā prakse”.

Aiciniet potenciālos partnerus un ieinteresētās personas iesaistīties dialogā par pasākumu.

[Uzzināt vairāk >>](#)

Pasākuma plānošana un sagatavošana

Šis ir laiks, lai pieņemtu lēmumus un izvēlētos labākos un ilgtspējīgākos risinājumus katram sīkākajam elementam jūsu pasākumā. Uzlūkojiet ikvienu lēmumu – gan būtisku, gan mazāk svarīgu – caur ilgtspējības prizmu. Līdzīgi kā citās svērās automātiski mēdzam raudzīties uz lietām caur finansiālajiem, juridiskajiem, kvalitātes un citiem aspektiem.

- » Plānojiet apmācības visiem komandas locekļiem (darbiniekiem un brīvprātīgajiem)
- » Rūpīgi pārbaudiet pasākuma organizatoriskās loģistikas ietekmi uz vidi un sociālajiem aspektiem – vai pasākuma norisei nepieciešamo preču un pakalpojuma piegāde atbilst ilgtspējības prasībām
- » Izvērtējiet tradicionālo transporta līdzekļu pielietojumu uz pasākumu un tā laikā
- » Izvēlieties pasākuma galvenās jomas, kas atbilst iepriekš minētajam aspektiem
- » Iesaistiet sportistus kā ilgtspējīgas prakses vēstnešus
- » Ieviesiet pasākuma izvērtēšanas sistēmu un sekojiet līdzi savām ilgtspējības iniciatīvām
- » Izmantojiet tādu ilgtspējas pārvaldības sistēmu kā ISO 2021 vai līdzīgu, lai organizētu un novērtētu darbu, mācītos no pieredzes un nodrošinātu, ka ikvienam ir iespējas iesaistīties un censties uzlabot sevi un pasākumus gadu no gada (atkārtotiem pasākumiem).

Pasākuma norise

Sviniet panākumus un pasakieties partneriem. Pasākuma izskaņā paziņojiet uzlabojumus ilgtspējas kontekstā, kas radīsies tā rezultātā.

- » Rūpīgi sekojiet līdzi pasākuma plānam, rīkojieties un risiniet problēmas jaunas, kad tās rodas
- » Komunicējot ar pazīstamiem sportistiem, maksimāli izmantojiet situācijas potenciālu, jo augstas klases sportisti ir sabiedrības autoritātes
- » Popularizējiet jaunās progresīvās iniciatīvas
- » Atcerieties visu dokumentēt un izvērtēt
- » Ieklausieties dalībnieku un apmeklētāju atsauksmēs un mācieties no tām

Pasākuma pēctecība

Sviniet panākumus un pasakieties partneriem. Pasākuma izskaņā paziņojiet uzlabojumus ilgtermiņa kontekstā, kas radīsies pasākuma tā rezultātā.

- » Ziņojiet par rezultātiem (izmantojiet attiecīgos galvenos darbības rādītājus) un sasniegtajiem ieguvumiem, kas ir saistīti ar ilgtermiņa
- » Publicējiet pasākuma plānošanas un izpildes stāstu (kāpumus un kritumus), lai citi varētu lasīt un mācīties no tā
- » Mudiniet nākamo sporta pasākumu rīkotājus balstīties uz jūsu sasniegumiem
- » Esiet atklāts un palīdziet citiem ilgtermiņa pasākumu organizēšanā, lai viņiem nebūtu jāizgudro ritenis no jauna

Pieejamie rīki un resursi

Pieejamie resursi un informācija par to, kā iekļaut ilgtermiņa elementus pasākumos, ir plaši pieejami. Esam uzskaitījuši atsevišķus noderīgus pieejamos resursus (angļu valodā):

- » [Zviedrijas Sporta konfederācija – Ilgtspējības aspekti sporta pasākumos](#)
- » [Speciālā olimpiāde – Ilgtspējības pamatprincipu rokasgrāmata](#)
- » [Starptautiskās Olimpiskās komitejas Ilgtspējības stratēģija – kopsavilkums](#)
- » [Programma 2030. gadam – Rokasgrāmata ilgtermiņa attīstības mērķu integrēšanai sportā](#)
- » [Starptautiskā dabas un dabas resursu aizsardzības savienība – Sporta pasākumu ietekme uz bioloģisko daudzveidību](#)

Labās prakses piemēri

Trīs tiešsaistes semināros un trīs darba grupās dalībnieki pārskatīja un apsprieda vairākus ilgtermiņa sporta pasākumus.

- » [Baltic RECoord ieskata tiešsaistes seminārs #1 – Ilgtspējība – pamatprincipi](#)
- » [Baltic RECoord ieskata tiešsaistes seminārs #2 – Ilgtspējība praksē](#)
- » [Baltic RECoord ieskata tiešsaistes seminārs #3 – Sporta pasākumi un to pieteikšana ar ilgtermiņa aspektiem](#)
- » [Starptautiskā sporta brīvprātīgo kustība “SCULT” – darbs ar brīvprātīgajiem](#)
- » [Pasaules čempionāts kalnu slēpošanā 2019, Orē – Ilgtspējība](#)
- » [Olimpiskā diena Klaipēdā – pārskats](#)
- » [Eiropas junioru čempionāts vieglatlētikā 2015, Eskilstūnā – Ilgtspēja](#)
- » [Pasaules čempionāts biatlonā 2019, Estešundā – Ilgtspēja](#)
- » [Gotijas kauss – Sviedri ūdenim](#)
- » [Distanču slēpošanas festivāls Vasaloppet – Ilgtspējība](#)

Uz kāda zinātniska pamata tiek balstīts ilgtspējas modelis?

Stratēģiskās ilgtspējīgas attīstības modelis ir izstrādāts, lai sniegtu norādes par to, kā jebkurš reģions, organizācija vai projekts var izstrādāt redzējumu, pamatojoties uz sociālās un ekoloģiskās ilgtspējas principiem, izanalizēt un novērtēt pašreizējo situāciju saistībā ar pastāvošo pieeju un tādējādi precizēt atšķirības starp mērķiem, radīt idejas par iespējām un darbībām, kas varētu palīdzēt pārvarēt šīs nepilnības, prioritizēt šādas darbības soli pa solim un ekonomiski izdevīgā plānā, tādējādi atbalstot sabiedrības pāreju uz sociālu un ekoloģisku ilgtspēju.

Pakāpeniski iekļaujot un veicinot sporta pasākumu ilgtspējas aspektus, tiek maināti ilgtspējības pamatprincipu pārkāpumi, sniedzot ieguldījumu sabiedrības attīstībā. Ar vairāk nekā trīsdesmit gadu ilgiem pētījumiem, kas rada zinātniski spēcīgus un neapstrīdamus principus, iespējams argumentēti veidot un attīstīt sabiedrību un visus tās ietekmējošos faktoros. To iespējams paveikt, nerisīnā novecojušas problēmas ar jaunām problēmām, tādējādi atvieglojot nonākšanu pie kompromisa, neatkāpjoties no pamatprincipiem.

[Uzzināt vairāk >>](#)

Kas ir veidojis šo dokumentu?

Šis dokuments ir "Baltijas RECoord" projekta sastāvdaļa. To atbalsta [Zviedrijas institūts](#), ar nacionālo sporta organizāciju piedalīšanos no Igaunijas, Latvijas, Lietuvas un Zviedrijas.

Dokuments tiek publicēts saskaņā ar Creative Commons licenci, kas ļauj lietotājam mainīt, pielabot un attīstīt to pat komerciālos nolūkos, ja vien jūs atsaucaties uz Baltic RECoord, un licencējat savu darbu saskaņā ar vienlīdzīgiem noteikumiem.

Attiecīgās valsts organizācijas ir iesniegušas dokumenta tulkojumus vietējās valodās.

Rīga, Stokholma, Tallina, Viļņa, 2020. gada maijs

Rimantas Kveselaitis, President,
Lithuanian Sports Federations Union

Natalja Inno, Project Manager,
Estonian Olympic Committee

Einars Fogelis, President,
Latvian Sports Federations Council

Stefan Bergh, Secretary General,
Swedish Sports Confederation

Sport has the power to change the world. It has the power to inspire, it has the power to unite people in a way that little else does. It speaks to youth in a language they understand. Sport can create hope, where once there was only despair.

Nelson Mandela 2000